

SZKOŁA URZĄDZANIA DOMU Lekcja 3.

foto: Kalbar

Wykłada:
architekt
Bartłomiej Kąkol
z pracowni AWA

Nie da się przejść obojętnie obok podłogi – trzeba na nią wejść. A zazwyczaj zwracamy uwagę na to, gdzie stawiamy stopy...

1. Różne posadzki w domu

Można całą podłogę wykończyć tym samym materiałem. Najczęściej jednak ze względów użytkowych, funkcjonalnych i estetycznych stosujemy różne posadzki w różnych pomieszczeniach. Podłogi możemy podzielić na zimne, czyli kamienne, gresowe, terakotowe, oraz ciepłe, czyli drewniane i wykładziny dywanowe. Chodzi o wrażenie, jakie te materiały wywołują. Odbierane jako ciepłe stosujemy tam, gdzie chcemy zapewnić miłą i przytulny klimat, czyli w salonach, jadalniach, sypialniach i gabinetach. Materiały zimne są z reguły również bardziej twarde, zmywalne, więc stosujemy je tam, gdzie jest duża intensywność ruchu, zanieczyszczenia, wilgoć, czyli w holach, kuchniach, łazienkach.

Warto jednak zauważyć, że od kiedy ogrzewanie podłogowe stało się popularne, ten wrazeniowy podział nie zawsze pokrywa się z rzeczywistością. Nie ma sensu stosować ogrzewania przy posadzkach ciepłych, bo te skutecznie izolują, a drewno dodatkowo nieprzyjemnie się rozsycha. W rezultacie podgrzewana, choć chłodna z natury posadzka ceramiczna czy kamienna jest w zimie najprzyjemniejszą powierzchnią, na której stawiamy stopy, a ciepło wyglądająca podłoga drewniana jest w porównaniu

Nowoczesne wnętrza potrzebują przestrzeni, powierzchni, powietrza, światła. Najlepiej służy im podłoga jednolita, gładka, na przykład elegancki parkiet z dużych elementów. Kolor drewna egzotycznego dodaje im ciepła.

z nią zimna.

Z kolei z ceramiczną podłogą na dużych powierzchniach wiąże się ryzyko pogłosu. Jest to zjawisko akustyczne wywołujące nieodparcie wrażenie pustki, obcości i... zimna. Kiedyś byłem pewien, że znajomy dzwoni do mnie z dworca – myliłem się: telefonował ze swego wyłożonego gresem salonu. Efekt ten trzeba niwelować, stosując miękkie, dźwiękochłonne elementy i materiały, na przykład grube zasłony, tapicerowane meble, ciepły dywan.

2. Łączenie posadzek

Salon, kuchnia, jadalnia, hol znajdują się na jednym poziomie, pełnią różne funkcje, a jednocześnie są często połączone. Pamiętajmy: taka sama podłoga łączy pomieszczenia, zróżnicowana – dzieli. Gdy przestrzeń jest nieduża, dzielenie podłogi jest niekorzystne i wprost niewskazane. Dla uzyskania wrażenia przestronności staramy się ujednolicić wszystkie powierzchnie, a każdy podział niweczy te zabiegi.

Zetknięcie materiałów – na przykład gresu z parkietem – można prowadzić zgodnie z podziałem pomieszczeń. Wtedy granica powinna wypadać w połowie grubości lub w licu ściany działowej, dokładnie pod skrzydłem drzwi. Jest to rozwiązanie proste i oczywiste, jednak nie zawsze nas satysfakcjonuje. Linia podziału może przebiegać też niezależnie od ścian. Można wywołać wrażenie, że podłoga wpływa z jednego pomieszczenia do drugiego, na przykład z holu do salonu. To także sposób, aby skierować wchodzącego we właściwą stronę, podkreślając kierunek jakimś

We wnętrzach bogatszych w detal i dekoracje również podłoga nabiera innego charakteru. Można ją dzielić śmiało, wzbogacać dekoracyjnymi wstawkami, stosować bardziej wyraziste faktury, drobniejsze podziały, wyróżniać strefy, pola, powierzchnie.

rytmicznym wzorem, choćby linią wyróżnionych (innych) płytek, która poprowadzi wzrok jak po sznurku. Odpowiednio zaprojektowana podłoga może optycznie łączyć wnętrza, może także wprowadzać własne podziały przestrzeni.

Połączenia między posadzkami powinny być proste, cięte śmiałymi liniami. Zróżnicowane pola posadzki powinny być duże, a linie połączeń czytelne.

3. Charakter materiału

Każdy materiał ma swoje cechy. Podłoga drewniana żyje życiem drewna – nigdy nie jest monotonna, nudna, powtarzalna. Dąb i jesion to drewno o widocznych słojach, bogaty rysunek mają też orzech i akacja. Jednolity klon (jawor) jest z kolei ciekawy ze względu na jasną barwę.

Drewno egzotyczne pozwala rozszerzyć gamę kolorów. Ipe (lapacho) jest bardzo twarde i ciemne, tek czerwony, badi pomarańczowe, merbau czerwono-brązowy, a iroko, kempas, jatoba i inne prezentują różne odcienie brązu. Krajowe gatunki drewna mają z reguły mniejszą twardość i stabilność niż egzotyczne, ale wbrew panującej modzie nie mniejsze walory estetyczne. Prawdę mówiąc, każde drewno jest ładne. Walory użytkowe podłogi zależą nie tyle od gatunku drewna, ile od rodzaju posadzki: parkiet, deski czy panele warstwowe. Drewno wprowadza do wnętrza domowy klimat, nawet gdy stoi w nim tylko jedno krzesło.

Gres jest chłodniejszy i nieco oficjalny. Stosujemy gresy i terakoty o kolorach i wzorach naturalnych, zbliżonych do wyglądu kamieni. W zależności od charakteru wnętrza mogą być to płytki

Podłogi rustykalne – deski albo parkiet olejowany, płytki wyglądające jak nieporadnie wyrównany kamień, o nieregularnych krawędziach – mają zastosowanie nie tylko w wiejskich domach. Na zasadzie kontrastu dziki kamień i surowe drewno mogą się pojawić i w nowoczesnych wnętrzach.

gładkie, jednolite o równych krawędziach lub naturalnie zabarwione, z wyraźną fakturą i nierówną krawędzią. Podłogę z gładkiego gresu można urozmaicić, stosując różne formaty płytek. Zawsze ciekawie wygląda podłoga z płyt o nietypowym formacie (choćby prostokątnych). Niektóre płytki mają nieprzyjemną powtarzalność wzoru. Kiedy każda pojedyncza wygląda tak samo, na dużej powierzchni tworzy się monotony, nienaturalny rytm. Przed zakupem trzeba się więc koniecznie upewnić, jaka jest powtarzalność wzoru w serii.

Podłoga kamienna ma w sobie solidność i szlachetność. Jej ozdobą jest naturalne użytkowanie, barwa, struktura kamienia. Najbardziej dekoracyjne są marmury i trawertyny. Granit ma jednolitą ziarnistą strukturę, choć jest to kamień o bez wątpienia najlepszych walorach użytkowych. Obecna technologia umożliwia precyzyjne wycinanie z kamienia najróżniejszych kształtów i form. Nie wpadajmy jednak w przesadę. Unikajmy też kamienia o zbyt żywym kolorze, wyrazistym wzorze, agresywnym wyglądzie. Wykonana z niego podłoga dominuje nad całym wnętrzem i zbyt przyciąga uwagę. Może być tak dekoracyjna, że wszystko wokół będzie wyglądało blade.

4. Elementy i sposób układania

Wiele problemów sprawia dobranie rozmiaru desek parkietu, płyt gresu czy kamienia. Generalnie im większe

Do dekoracyjnych ścian, wzbogaconych sztukateriami, malarstwem, ekskluzywnymi materiałami najlepiej pasują eleganckie jednolite podłogi ze szlachetnych materiałów

pomieszczenie, tym elementy posadzki mogą i powinny być większe. Parkiet wygląda reprezentacyjnie, kiedy klepki są sporych rozmiarów. Również cięte, gładkie płyty kamienne powinny być możliwie duże. Wielkość elementów zależy także od charakteru wnętrza. Do nowoczesnych pasują duże, w bardziej tradycyjnych podłogi mogą być z płytek mniejszych, a nawet drobnych i nieregularnych.

Jednak zawsze, niezależnie od stylu, podłoga musi być ułożona z głową i zgodnie z planem aranżacji wnętrza. W przypadku parkietów kierunek ułożenia wynika z dużej mierze z wymagań użytkowych – deski parkietu lubią się nieco skrzywić, a jest to mniej widoczne, gdy leżą wzdłuż światła. Dla wyglądu podłóg z płyt, czyli gresowych i kamiennych, kształt, wielkość i zestawienie elementów mają podstawowe znaczenie. We wnętrzu symetrycznym, o zdefiniowanych osiach kompozycyjnych, porządek powinien być widoczny w układzie płytek. Rysunek fug musi być mu podporządkowany – środek kompozycji powinien wypadać w centrum, linia połączenia na osi. We wnętrzach o nieregularnym kształcie często dobrym rozwiązaniem są płytki ułożone w karo, które z założenia sytuują płaszczyznę podłogi niezależnie od układu wnętrza i nadają się do neutralnych, jednolitych posadzek. Zawsze trzeba zadbać, aby posadzka od wejścia zaczynała się pełnymi

płytkami, a w układzie karo – pełnymi trójkątami, aby przy ścianie nie kończyła się wazutkiem pasczkiem płytek itp. Nawet najlepsze wyglądają wtedy fatalnie.

5. Wzory, ornamenty

Podłoga wcale nie musi być jednolita i monotonna. Mogą się na niej pojawić elementy dekoracyjne, wzory lub ornamenty.

Czasem sama w sobie jest dekoracyjną płaszczyzną powtarzającą geometryczny motyw. Najprostszym przykładem jest szachownica płytek, podłoga w kratkę lub w drobny deseń. Łatwo je uzyskać zarówno na podłogach ceramicznych, jak i parkietach. Bardzo ciekawe są wzory o efekcie trójwymiarowym – ulubiony motyw architekta Bohdana Pniewskiego (patrz piękna posadzka w holu sejmowym).

Posadzkę może też zdobić duży motyw, taki jak rozeta z płytek lub ozdobna rama. Miejsce takiej dekoracji powinno być związane z układem funkcjonalnym pomieszczenia. Wstawka z innego materiału czy dekoracyjna mozaika może zaznaczać środek pomieszczenia lub miejsce skrzyżowania ważnych osi kompozycji. Pole otoczone ornamentem wyróżni strefę wypoczynkową w salonie lub miejsce na stół w jadalni. Dobre efekty daje łączenie odmiennych materiałów, różnych formatów, kolorów i faktury. Na przykład w podłodze z dużych płyt gresu możemy za pomocą paska drobnej kostki kamiennej wydzielić powierzchnię wyłożoną parkietem.

Na koniec warto przypomnieć, jakie możliwości aranżacji daje... dywan. Dzięki niemu możemy znacznie wzbogacić i uatrakcyjnić wygląd podłogi. Kładąc go na dużej jednolitej powierzchni, wprowadzimy do wnętrza nowy, kontrastowy element.